

Csengery Kristóf

KÉRDÉSEK

Az Érdem itt koldus?

*„Itt nem lehet kiválónak
lenni. Kiválni.”*

(Ferencz Győző)

Fáradt vagyok, ringass. E lóhalálban
leélt élet kevés enyhületet
kínál. Kiválni? Sohasem kívántam,
hacsak úgy nem, mint ki maga helyett
mást tessékel előre, s még magában
örül is, hogy hátul kapott helyet,
ahonnan távlatukban és hibátlan
láthatja az összefüggéseket.
Kiválni? Elválnik. Tán válni is
elég, a sűrűjétől. S aki váló-
okot keres, ajánlhatom, kiváló
és jól bevált: a zűrzavar. Hamis
hangok helyett, csend, benned úszni jó.
S békében, legkivált. Ringass el, ó.

Volt, nincs. Van?

Az ember, ahogy telik az idő,
ahogy elveszti ezt s azt – néha már
magát is. Megriad: ő nem is ő?
S már minden megvolt? S amit várva vár,
új pasziánsz csupán, a meglevő
lapokból? Összedől a kártyavár,
a belső, olykor. Csoda, ha elő-
vigyázatos lesz, s nem épít, akár-
ki kérje, újat? Az ember, ahogy
ideje múlik és bizalma fogy,
mind biztosabban lesz bizonytalan.
Nem bólint, de a nemet is magába
zárja. Egyetlen kipróbált tudása,
hogyminden voltért három nincs: a van.

Mit csomagolt édesanyám?

Alszol. Legszebb álmodban hirtelen meglátsz egy hullát a boncasztalon, s megfagy a véred. Osvényeiden így kísér végig, keze válladon, a felfedezés és a félelem.

Utazván álmodban, a vonaton megéhezel s „mit csomagolt nekem édesanyám, mi finomat vajon?”

– kérded kíváncsian, táskádba nyúlva, de elborzadsz: felvágva ott a hulla.

Leszállsz a bőrönddel. Félsz szólni. Félsz a poggyászt eldobni. Gondolni másra nem bírsz. Jársz állomásról állomásra, s nem beszélsz róla. Csak róla beszélsz.

Kisfaludy András

ODAADÓ KIS SAKÁLOK

1967. szeptember 26-án délelőtt már nem bírtam tovább toporogni a lakásban, és annak ellenére, hogy még nem volt tizenkét óra, lerohantam az utcára. Szüleimet vártam Amerikából. Sietve járkáltam le-föl a Riadó utcában, mintha az én sietségem hamarabb hazahozná őket. Tetszett a gondolat, hogy én fogok először találkozni velük. Én látom meg őket először, míg a többiek fönny a lakásban sütnek, főznek, takarítanak, csinosítják a szobákat. Egy héttel ezelőtt még New Yorkból telefonáltak, pontosan az indulás előtt. Apám azt mondta, „hét nap múlva szombaton tizenkettőkor érkezünk”. Sehogyan sem fért a fejembe az a bátorság, amivel ilyen pontosan meg tudja mondani az érkezés időpontját. Milyen alapon? Nem mintha valamilyen változáson esett volna át apám, mert mindig pontos ember volt, de hát azért ez mégiscsak egyheti utazás. Egy hatalmas cirkálóval át a Csendes-óceánon, Amszterdamban kikötnek, és onnan kocsival haza, ide a Riadó utcába. Milyen dolog ez, amikor én a Széna térre se tudok pontosan megérkezni, pedig az csak nyolc buszmegállóra van ide.

Hol beborult, hol meg kisütött a nap, de meleg volt, majdnem nyári meleg. Lenyűletemesen sétáltam az utca két vége között, de egyre türelmetlenebbül és már-már kaján örömmel állapítottam meg, hogy mégse lesz olyan pontos az érkezés, mert túl voltunk a déli harangszón, ők meg sehol. „Amerikából jöttünk, híres mesterségünk címere apám, anyám” – mondogattam magamban, úgy a lépések ritmusára, szótagonként. Nem tudtam megállapítani, melyik volt számomra izgalmasabb pillanat, az indulás az előkészületekkel vagy az érkezés evvel a várakozással.